

ali z brano ali z motiko, na vsak način pa ostane v zgornji plasti zemlje. Fosforjeva kislina, katera se nahaja v superfosfatu in ki je v vodi raztopljiva, pa ne ostane v zemlji nespremenjena, nego se združi z apnom in magnezijo ter se pretvori tako, da jo rastline sicer morejo posrkati, da se pa v vodi več ne raztopi. Vsled te kemične premembe je fosforjevi kislini skoro povsem nemogoče, prodreti v globje ležeče zemeljske plasti. Pesa pa zajema svojo hrano največ iz globljih plastij, v katerih pa se nahaja bore malo fosforjeve kisline, dasi so se gornje plasti s superfosfatom bogato gnojile. Da dobe spodnje plasti kaj fosforjeve kisline, je vsekako treba, da se jeden del fosforjeve kisline zaorje. S superfosfatom je to seveda nemogoče, zakaj predno bi še pesa jela rasti, bi se fosforjeva kislina že razkrojila in premenila v težko raztopljive snovi, denar za superfosfatsko fosforjevo kislino bil bi toraj po nepotrebnem izdan. V Thomasovi moki nahajajoča se fosforjeva kislina ostane lahko raztopljiva tudi če leži dlje časa v zemlji in zato jo pesine koreninice, lahko posrkajo, kadar je potrebujejo. Vrh tega pa vplivata tudi apno in magnezija, ki se nahajata v Thomasovi moki, jako ugodno in pospešujeta posebno, da nastane v zemlji dckaj več solitarja nego sicer.

Kmetovalec, kateri prideluje peso, gnojl jej bo torej sigurnejše in znatno cenejše. če spravi na jesen, kadar orje, v zemljo $\frac{2}{3}$ ali $\frac{3}{4}$, toraj kakih 60 kg fosforjeve kisline v obliki Thomasove moke, na spomlad pa le $\frac{1}{3}$ ali $\frac{1}{4}$ fosforjeve kisline v obliki superfosfata. S tem zagotovi, da bodo mlade rastline hitreje rastle in da dobi pesa tekom daljšega svojega razvoja vedno zadosti fosforjeve kisline v zemlji.

Poučni in zabavni del.

V m r a k u.

Spisal Lajoš.

Solnce se je poslavljalo, zadnji njegovi žarki so trepetali po utrujeni zemlji

Gospod Lokar je sedel v hladnici ter gledal proti izhodu svojega vrta, kjer je ravnokar zginila visoka moška postava. Po belopeščeni vrtni stezici bližalo se je hladnici mlado deklo, vitke rasti, svetlih las in modrih oči, iz katerih je sevalo veselje i brezkrbnost; bila je netjakinja gospoda Lokarja.

„No, strijc, sedaj sem pa zopet tu“ ogovori dekle svojega sorodnika, ki je nekako bolešno zrl pred se. Bil je mož kacij šestdeset let, a kljub tej starosti še krepak in čvrst. V mladosti je moral biti lep človek, kazalo je to vse njegovo obličje; a osoda je s svojim železnim črtalom zapisala celo vrsto britkih dogodkov v ta nekedaj lepi moški obraz. Temu je bilo menda pripisovati oni britki nasmeh, ki se je vedno zibal okoli usten, in ki tudi v veseli družbi ni izginil raz svojega mesta.

„Dolgo te ni bilo nazaj, Ana“, opomni strijc, ko je sedla netjakinja poleg njega na mali stolček.

„Spremila sem gospoda Tometa do vrtnih vrat.“

„Kaj ti je pa tako zanimivega pravil, da se nista mogla ločiti?“

„Popisoval mi je zadnjo veselico“, odgovori Ana. „Imela sem ga toliko povpraševati, da mi ni mogel takoj vsega povedati“, pristavi smehljaje.

„In družega nič? Le o veselici sta govorila?“ sklonil se je do nje ter ji srpo gledal v oči.

Netjakinja je zarudela in molčala.

„Ana“, prične strijc z novega „ti ljubkuješ ž njim.“

„Strijc!“

„Ne taji. Moje oči me ne motijo, jaz vem, da je temu tako, a vem pa tudi, da te on resno ljubi. Ali ti ni še tega povedal?“

„Naravnost ne.“

„Pa po ovinkih. In ti?“

„Ne vem.“

„A jaz vem, da ga ne ljubiš, čeravno ga s svojim obnašanjem spodbujaš.“

„Striček, ti si krivičen.“

„Ne, Ana, jaz nisem krivičen. To kar ti danes pravim, povedati sem ti hotel vže pred dnevi, a odlašal sem, sedaj pa ne smem več molčati. Moja dolžnost kot tvoj varuh in moja ljubezen do tebe, edine hčerke moje pokojne sestre, mi vелеvati, da govorim s teboj resno besedo, dokler ni še prepozno.“

„Prepozno?“ gledala ga je začudeno.

„Da, prepozno, Ana. Ti ne veš, kaj delaš. S svojim obnašanjem netiš v srcu Tometovem ogenj ljubezni in z istim obnašanjem budiš v njem up, da ga i ti ljubiš. V svojem srcu goji nade in želje, kojih mu ti nikdar spolnila ne boš, ker ga ne ne ljubiš.“

„Vsaj sem mu prijazna.“

„Prijaznost in ljubezen je dvoje, Ana. Misliti hočem, da ne delaš tako z namenom, pač pa iz lahkomišljenosti, pa tudi ta ni opravičena, toliko manj, ako se je zavedano. Tebi ugaja, da Ti Tome dvori, ti meniš, da je tako ljubkovanje nekaka igrača, katero odložimo, kadar se je naveličamo, a s to mislijo slepiš sebe in varaš njega, ker Tome misli resno, a ti se le igraš, Ana.“

„Strijc, ti si ojster.“

„Ojster? Ti veš, da govorim resnico, a ne veš, da je igra s človeškim srcem — nevarna igra, ki ne zapušča družega nego bolesti in kesanje. Ti ne veš, da taka igra uniči čestokrat srečo mirnih dni, da taka igra ogreni celo življenje tako, da nam postane slednje težka butara, tovor, kojega bi slednji dan radi odložili, da ga smemo brez zločina.“ Zadnje besede je govoril zamolklo, skoro boječe. Zrl je nepremično v daljavo, na katero je legal tihi večerni mrak. Solnce je zašlo v zaton, na nebu prikazovale so se prve zvezde, po drevji i cvetlicah je šumljal lahek vetrič, i v bližnjem grmu prepeval je slavček čarobne svoje melodije.

„Tacega revnega življenja obvarovati hočem Tometa“, pričel je po daljšem molku zopet strijc, „a tebi pa hočem prihraniti britko zavest, da si s svojim lahkomišljenim postopanjem zastrupila poštenemu in blagemu človeku vse njegovo življenje.“ Obmolknil je vnovič, kakor bi zbiral svoje misli.

„Da pa bolje umeješ moje ravnanje i tvoje postopanje, povedati ti hočem kratko dogodbo iz mojega življenja; ona naj ti kaže, kam pripelje brezmiselno ljubko-

vanje, brezsrčna koketerija, kam dovede koketerija, kam dovede igra s človeškim srcem. Imel sem dobrega in blagega prijatelja Jankota. Bil je zal mladenič, visok in vitek ko jelka; glavo mu je pokrivalo obilo kodrastih las, oči je imel rujave, pod nosom pa prvi znak moštva, majhne brke, ki so nekako drzno strlele v svet. Osoda mu je bila mila, čutil še ni njenih udarcev; ni čudo, da mu je bilo srce še mehko, odprto vsacemu vplivu. To kazal je tudi v vsem svojem obnašanju: vesel, dobrosrčen in odkrit, ko odprta knjiga, občeval je z vsemi brez razlike z ono preprostostjo, ki tako dobro de človeku, ako je vaje biti preziran. Tudi otroci so ga ljubili, vsaj jim je bil več odrasel prijatelj nego strog učitelj. S kratka: imel je vse one lastnosti, s katerimi se je možno prikupiti ljudem.

Če je šel skozi vas, dejali so ljudje: „Kako lep človek so naš učitelj.“ „In prijazen, kakor bi bili naš človek“ pristavili so drugi. Kako ponosno je hodil, kako prijazno odzdravljajal. Postajale so dekleta in skrivoma zrle za njim. Marsikatero srce je plamtelo za lepega učitelja Jankota, a on se ni menil za to, ptuja mu je bila ljubezen, poznal jo je le po imenu. Prišel je čestokrat v dotiko z ženskim spolom, a ljubezni ni čutil, srce mu je bilo prosto, brez strasti. Živel jo zadovoljen, da srečen dokler ni prišla — ona . . .

Blizo vasi je bil lep grad lastnina grofa Erwina Sch., ki je le v poletnih mesecih prišel na svoje posestvo, po zimi je bival v mestu. Tudi ono leto, ko je Janko učiteljeval v vasi, prišel je grof na zrak, a ne sam, pripeljal je seboj tudi grofico, dvoje otrok in guvernanto Erno, lepo plavolaso in modrooko Nemko. To Erno obdaril je Bog z vso telesno lepoto, najstrožji kritik ne bi mogel kaj grajati na nji; pa imela je trdo srce, ki je hrepenelo le po vživanji, po laskanji in sladkodonečih frazah. Očarala je marsikoga, igrala se ž njim, a slednjič prepustila ga osodi, da ona popravi, kar je zakrivila Erna. Tudi Jankotu se ni bolje godilo: ko je prvičkrat ugledal Erno, polastilo se ga je neko čudno, doslej nepoznano čutstvo, bil je kakor omamljen. Nesreča je hotela, da se je ž njo tudi osebno seznanil. Na grofovo vabilo prišel je v grad, kjer ga je grof Erwin predstavil guvernanti. Tačas pristavil je pomenljivo: „A varujte vaše srce, vzreka imate dovolj.“

„Gospod grof se izvoli šaliti“, odgovorila je Erna smehtljaje, a natančen opazovalec bi videl, da je Erna pri grofovih besedah za hip obledela; le ona je vedela, da v njegovih na videz laskajočih besedah tiči vse kaj drugega nego poklon.

„Lepa igraka“, mrmrala je Erna motreč Jankotovo zalo postavo.

Prvemu pohodu sledili so drugi. Priljubil se je Janko grofu, povšeči mu je bilo njegovo moško obnašanje, njegovi nepokvarjeni idealni nazori o življenji. Janko ni slutil, da ga v grad ne vleče tolikanj grofova prijaznost, nego lepa Erna.

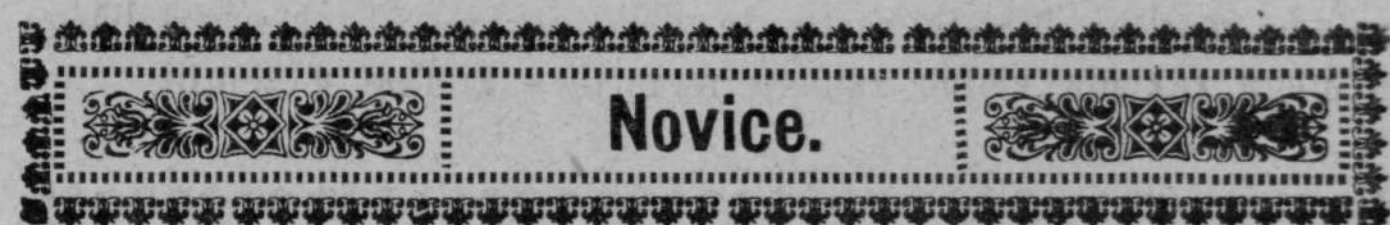
Kako je bil srečen, a ne menjal bi z nikomur, ko je nečega dne slišal: „Da, ljubim te, tvoja sem.“ Kako

lepo je bilo to polletje: Vse lepše so cvetele cvetlice, milejše so prepevale ptice, vsa zemlja zdela se mu je raj, Sanjal je le o Erni, mislil le na njo. Kako težko je pričakoval ure, ko se snideta v vrtnem zatišju menjajoč poljub za poljubom. Srečen Janko: veselil se je pretečenega, veselil se prihodnjega dne. Vprašal se ni, kaj bo iz tega, živel je, kakor v sanjah, pijan Erninih vročih pogledov, omamljen njenih sladkih poljubov.

(Konec sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

— Koliko davka plačujejo Slovani v Avstriji? Po uradni statistiki plačujejo v avstrijski državni polovici Slovani 261,051.000 gld. državnega davka in sicer Čehi 156.470.000 gld., Poljaki 44.875.000 gld. Malorusi 31,407.000 gld., Slovenci 20,060.000 gld., Hrvati in Srbi 8,224.000 gl., Italijani 17.030.000 gl., Rumuni 2,040.000 gl. in Nemci 226.691.000 gld. Ako pa bi se ljudsko štetje vršilo na podlagi materinskega, a ne občevalnega jezika, moglo bi se dokazati, da Nemci plačujejo okrog 200 milijonov, Italijani 17, a Slovani 292 milijonov gld. Krvnega davka plačujejo Slovani še mnogo več, vzlic temu pa nimajo nobenih pravic.

— Osebnosti. Notarski kandidat v Ljubljani Karol Pleiweis je imenovan notarjem v Radečah pri Zidanem mostu. — Avskultant E. Picek je imenovan sod. pristavom v Ilir. Bistrici. — Sodni pristav v Slov. Bistrici Ivan Pirnat je imenovan okr. sodnikom na Vranskem. — Sodni pristav v Ptuj Gvidon Visconti je imenovan okrajnim sodnikom v Marenbregu. — Pri državnih železnicah so imenovani načelnik ljubljanske postaje Jos. Detela inspektorjem, načelnik kranjske postaje Jos. Pleteršnik oficijalom, za adjunkte pa V. Ječminek, J. Deutschmann in M. Jeglič v Ljubljani ter Avg. Inglič na Vižmarjih.

— Intendantom hrvatskega gledališča je imenovan operni pevec g. Ivan pl. Hieljanović.

— Premovanje konj. Državna darila za najlepše kobile in žrebce se bodo delila: 24. avgusta v Lescah za radovljiški okraj, 25. avgusta v Kranju za kranjski okraj, 26. avgusta v Kamniku za kamniški okraj, 29. avgusta na Vrhniki za ljubljanski, logaški in postojnski okraj, 30. avg. v Ribnici za Kočevski okraj, 3. septembra v Trebnjem za novomeški in litijski okraj, 5. septembra v Šent Jerneju za krški in črnomaljski okraj. V Bohinju priredi kmetijska družba 23. avgusta premovanje konj, v Šent Jerneju pa 4. septembra dirko v trab.

— Rabljene znamke in kolke nabira na korist družbe Sv. Cirila in Metoda g. Borovščak v Ljubljani (Gospodske ulice št. 5.) prodaja jih pa knjigarnar L. Schwentner v Ljubljani.

— Volilni shod bo v nedeljo dne 31. t. m. v Brežicah. Poročal bo drž. in dež. poslanec Žičkar.

— Šaleški Sokol je bil dne 17. t. m. ustanovljen v Šoštanju.

— Roparski umor. V Št. Lenartu pri Mislinji so roparji vlomili v prodajalno trgovca Doboviškega in gospodarja, ki jih je hotel prepoditi, umorili.